The First Telugu Bi weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper for H E H The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

103372

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

హైదారాబాదు, (దక్కన్.)

సం॥ చందా రూ ౭-౦-౦
అర్ధ ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౪

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD (Dn) SATERDAY 4 2-33

సంపుటము ౭ } శా.శ. ౧౮౫౪ ఆంగీరస సం॥ మాఘ శు ౯ శనివారము ౩-౫-౧౩౪౨ ఫ॥ { సంచిక ౭౪

పరిశోధక మహామండలి

(ఒకవిలేఖరి)

చికాకోలను నగరిలో [illegible] ఖలకము [illegible] పరిశోధక సంఘ [illegible] శ్రీ [illegible] పరిశోధనాభిమానులు [illegible] సాహాయ్యము [illegible] సభా [illegible] ఆహ్వానించిరి [illegible]

[illegible] పరిశోధన [illegible] మహామండలి [illegible] సంఘము [illegible] ప్రకటింపబడినది

ఇంతవరకు సంస్థాపకులు [illegible] చికాకోలు [illegible] చరిత్రములు [illegible] ప్రకటింపబడును [illegible] చరిత్రము సభా [illegible] నివేదించి [illegible] అధికార [illegible] రాజేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షులుగాను [illegible] వెంకటరావుగారు కార్యదర్శులుగను [illegible] సహాయకార్యదర్శులుగను [illegible] లక్ష్మీనరసింహరావుగారు కోశాధికారులుగను [illegible] ఈ పరిశోధన మహామండలికి కార్యస్థాన [illegible] అధ్యక్షులు [illegible] కార్యస్థానమునకు [illegible] సంపాదించు [illegible]

[illegible] పరిశోధక మహామండలికి [illegible] కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు [illegible] వారి [illegible] కార్యనిర్వాహక [illegible] పరిశోధన [illegible] సంఘము [illegible] అంగీకరింపబడును [illegible] సంఘమున [illegible] చందాదారులను చేర్చు [illegible] స్వయముగా [illegible]

[illegible]

ప్రా[illegible] భోష[illegible]

[illegible]

[illegible] రాజకీయారిత్రము [illegible] పరిశోధింపవలెను. [illegible] శాసనములు, [illegible] చరిత్ర సాధనములు [illegible] [illegible] సందేహము లేదు. [illegible]

[illegible] కాకతీయుల [illegible] [illegible] నుండి [illegible] యున్నది అని యెట్లుగని [illegible] ప్రాంతమున దప్ప మరియెచ్చ టంగాలియగల్గవు. కాకతీయులకు బూర్వము పశ్చిమ చాళుక్యులు రాష్ట్రకూటులు, కొలచాళుక్యులు రాజ్యముచేసిరి. తెలుగుభాగమందలి వారి యేలుబడిని గుఱించి మనకేమియు దెలియదు. వీరుగాక రాచవారు వెలమవారు, మఱియితరులును చిన్నచిన్న రాజ్యముల నేలిరి. శాసనముల నటుండుచ్చి వీరిం గుఱించినదంత కథలు, కైఫీయతులును పోగుచేసినను ఎంత యో నూతన విచిత్ర చరిత్రము తెలియగలదు. (ఉదాహరణముగ సీతాపతియగు చిత్తాపఖానునికథ నుదాహరింపబడినది.) పురాతన గ్రంథములను గుఱించియు మనమిా హైదరాబాదు శేషము వెదకవలసియుండును. ఇచ్చట గొప్పగొప్ప కవులు పుట్టిరి. పాలకురికి సోమన, పోతన, మడికి సింగన, [illegible] పిల్లలమఱ్ఱి [illegible] ముఖ్యులైన కవిపుంగవు [illegible]. ఇంకను మనకు బాగుగా తెలియని కవులెందఱో గలరు. ఇప్పటికి మంచికవు[illegible]. ఆంధ్రభాషయందలి పురాతన [illegible] ములను చెప్పుకొనుట సాగవచ్చును. కావున ఆంధ్రుల చరిత్రము లను గుఱించియు, ఆంధ్రుల వాఙ్మయమును గుఱించియు నిజమైన నూతన విషయములను [illegible] పరిశోధకులు హైదరాబాదు రాజ్యము మీాకి [illegible] దనముగను వెలలను [illegible] [illegible] [illegible] సంవత్సరమునకు ఒక్కొక్క [illegible] ఒక్కొక్క [illegible] [illegible] నూతన విషయములు చెప్పవలెను, [illegible] మనకు దగిన సహాయము [illegible], తెలియని సంగతులు చెప్పువారును మనవెంట తిరుగువారును గలరు. ఈ నూతన మార్గమును మామిత్రులు కొందఱు త్రొక్కుదురు గాక.

౧౯౩౮ సం. పిఠాపురము ఆంధ్ర పరిశోధక మహామండలి వార్షికోత్సవము అధ్యక్షోపన్యాసము

[illegible] రమగు నీ యుదాహృత భాగములన పరిశోధన మీారాష్ట్రమున జరుగుట యెంత యావశ్యకమో గుర్తింపవచ్చును. ఘనత వహించిన నిజాము దొరతనమువారు శాసన పరిశోధనము గావించియు పూర్వవస్తువుల గాపాడియు వస్తుప్రదర్శనశాల నేర్పఱచియు మనకెంతయో ఉత్సాహము కలిగించుచున్నారు. హైదరాబాదులో లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలివారు విలువగల శాసన ప్రతులు సేకరించియు వానిని బ్రచురింప యత్నించుచు ఈ యుద్యమము జయప్రదముగా నిర్వర్తించుచున్నారు. ఇట్లని మనముపేక్షించుట ధర్మము కాదు. కాకతీయుల రాజధానియగు నీ యాంధ్ర నగరమున బరిశోధనమున కొంతసంఘ మెలకొల్పి దొరతనమువారికి శిథిలముల బాగుపఱచు నావశ్యకము సూచించుచు, జీర్ణ గ్రంథములు సేకరించి ప్రత్యంతరములు వ్రాయించుచు, శాసనములు, కథలు, పాటలు, పద్యములు ప్రజాసామాన్యము కడనుండి సంగ్రహించి గ్రంథసము [illegible] పరిశోధన [illegible] మునకు జేయూత నొసంగవలసి యున్నది.

హైదరాబాదులో అపూర్వ గ్రంథ [illegible] గలదు. అలయములలోగల శాసనములను [illegible] ఈ [illegible] అశోకుని యొక్కయు, పశ్చిమ చాళుక్యుల యొక్కయు. రాష్ట్రకూటుల యొక్కయు గాకతీయుల యొక్కయు [illegible] యొక్కయు శాసనములు. [illegible] కొన్ని తావుల [illegible] [illegible] కల్యాణి, పానుగల్లు [illegible] [illegible] ఎంతయో [illegible] కలదు. కొలనుపాక, భోగినేడు, [illegible] [illegible] విద్యాస్థానముగ పరిగణింపబడిన వేములవాడ [illegible], [illegible] కాళేశ్వరమున గ్రంథ [illegible] [illegible] ఖనుగ నున్నది. [illegible] మని తాళపత్ర సమూహమును గాల్చి నైజాం ప్రభుత్వ [illegible] గృహము మనకు జేయవలసియున్నది. [illegible] డి నేటికి యనగల అమూల్య వాఙ్మయము ఇట్టుల మన కన్నుల

ముందు వినాశనమగుచు వినాశనోన్ముఖమగుచు నుండ మనము చూచుచు నూరకుండవలసినదేనా? బ్రిటిషు ఆంధ్రదేశనికి చిల కింపుడు. ప్రాచ్యలిఖిత గ్రంథాలయము, ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు, ఆంధ్ర పరిశోధక మండలి [illegible] పరిశోధక మండలి, తంజావూరు సరస్వతీ మహాల్ [illegible] విచారిణి నిలయము, గౌతమీ గ్రంథాలయము తాళపత్ర గ్రంథములు సేకరించి సారస్వతము నుద్ధరించుచున్నవి. పిఠాపుర సంస్థానాధీశ్వరులు కపిలేశ్వరపుర సంస్థానము [illegible] స్వయం కృషితో వ్రాత గ్రంథములు సేకరించి గ్రంథ [illegible] ములు నిర్మించి కాలంకషముగా భాషాసేవ గావించుచున్నారు.

మెకంజీ దొరగారు నూఱు [illegible] సంవత్సరముల క్రిందట ఈ రాజ్యమున అధికార [illegible] [illegible] కైఫీయతులు, శాసనములు చరిత్ర గ్రంథములు [illegible] చినారు. అవి ఓరియంటలు లైబ్రరిలో నున్నవి. [illegible] అనుభవమున్నవానికి బ్రత్యంతరములు వ్రాసికొని మనకు మనరాజ్యము నకు సంబంధించినవి మన అందుబాటులో [illegible] చరిత్రము [illegible] అగుట ప్రధాన ధర్మము.

బ్రౌను దొరవారు [illegible] సంవత్సరముల క్రిందట ఎన్నియో వ్రాత గ్రంథములు సేకరించియు ప్రత్యంతరములు వ్రాయించియు భాషాసేవ గావించినారు. ఆయన గ్రంథములు [illegible] ఓరియంటలు లైబ్రరిలో నున్నవి. ఒక్కొక్క [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కాలమే [illegible]

వగు తె లుగు గ్రంథము ... సేకరించుట వలన ప్రధాన కర్తవ్యము. మన ప్రాచీన గ్రంథములయందలి అమూల్య పాఠములు తాళపత్ర గ్రంథములందుండును. అందుచే తాళపత్ర గ్రంథములను విస్తారముగా సేకరించి వేసి ... ముద్రిత గ్రంథములందుండి ఎన్నియో మెలకువ ... వచ్చును. ... వలన భాష యొక్క ... పెంపొందగలదు.

గ్రామముల ... స్థానము ... శాసన ... చెప్పు ... శాసనములు ... ప్రాచీన ... చరిత్రలను ... తెలిసికొనుట ... విషయములు ... పరిశోధన ... వీరు ... సహాయముగా ... ఉండును ...

భువనగిరి ప్రాంతమున ... చరిత్ర ... విషయములు ... ఆంధ్ర ... ప్రాచీన ... కాలమున ... ఉండెను ... మహాత్ములు ... శాసనము ... ఆంధ్ర ... వివరములు ...

... శాసనములు ... ఆంధ్ర ... సర్వ ... సమన్వయించి ... ఆంధ్ర ప్రజలు ... కార్యదీక్ష ... నిర్వహించు ... దీక్షను ... ఉన్నాడను.

పరిశోధనకు మన ... కార్య ... పట్టణముల ... ప్రధానాదర్శము ... సహాయము ... చరిత్ర ... కార్య ప్రణాళిక నిర్వహించుట ఆవశ్యకము.

పశ్చిమ చాళుక్యులను ... సంబంధములు ... చరిత్రము ... పూర్వ ... శాసనములు ... జీవితము ... మహామ్మదీయులు ... ఆంధ్ర వాఙ్మయము ... పరిశోధింపబడని ... చరిత్ర ... గ్రంథములు ... పరిశోధన ... నిర్వహింపదగిన యోగ్యత ...

... పరిశోధనమునకు ...

వీరా, శోధితాంశములను ప్రకటించ ... సంవత్సరమున కొంత గ్రంథప్రకటనము గూడ సాధగిన పనియే. ఈ యుద్యమము విశేష ధనవంతులచే కేవల స్వార్థత్యాగులచే నిర్వహింపబడవలెనని మనమాశింతుము. భవిష్యల్లోకమున కుపకరించు విజ్ఞానధనమును మనము ... పోయినవార మగుదుము. ... సంస్థను నిర్వహించుచు వచ్చిన లోపము దీని యవసరము గుర్తించి తనంతన సహాయపడగలదు.

పరిశోధన సంఘమునకు విశాలమగు గృహభాగమును గ్రంథ ప్రదర్శనమునకు వీలునాలు. అవసరము. అగతులగు భాషాసేవకులకు సేకరించిన వస్తువుల సంచుబాటులో మంచి ఉద్యమము పల్లెలకు పట్టణములకు వ్యాపించుటకు ... మంచి ప్రయోజనము సాహిత్యధనము ... ఉండునట్లు చేయుట ప్రధానాదర్శముగా నుంచుకొందుము. ఇప్పుడు స్వల్ప ప్రయత్నములతో ప్రారంభింపబడు నీయుద్యమమే విశాల గ్రంథాలయమువలె వెలసి దేశమునకు భాషకు దగుపరిచర్య గావింపగలదని తలంపు.

అమూల్యమగు మీకాలమును ఉపన్యాసరూపముగ వ్యయపఱచి ... ఈ సమావేశమునకు ప్రధానాదర్శములలో కొన్ని మాత్రము ... సూచించితిని.

హేమప్రభాతము

(విద్వాన్ ప్రవీణ ... వేంగడాచార్యులు)

చ॥ తెలి మరుమబ్బు చాటున న
దే కనవచ్చె మంగాంతిదప్పి మి
న్నలమెను సూర్యతేజము,
విహంగము ... పోటియొద్ద రె
క్కల సవరించుకొంచు చలి
గాలికి ...
గలవలముంబొనర్చెదిని
కల్యముల ... ॥

ఉ॥ తెల్లగదెల్లవారినను జీరిక
లేకనో ... ముత్తెముల్
పెల్లుగ ... వు
పురవీధుల వెంబడి ... రెక్కలం
జలగ విగ్గబట్ట యొకచక్కని
నిల్చునుగాని, యేరగా
నొల్లవు గింజలం, జలికి
... ముగ్ధనైఖరి॥

చ॥ మన కనిరెప్పయంచున వి
నూత్న హిమంబొకొంత ప్రావిస్ఫు
ప్మని నయన్వానాళము
నంతరవీథికి జేరి శీతరీ
తిని ప్రకటంబొనర్చెనన
దెప్పరమై హృదయామ్మముల వడం
కను దొడగెగ హిమానిలవికం
... పాలిమై

క॥ ...
... మీకవిగించిన ...
పూనె ...
... మేనుల ...
మేర ...
మేనుల ...
తెరుగదా ...
... తర్క

సమాలోచనమునకు ...
పండిత ...

నోటీసు

సెంట్రల్ ప్రోవిన్సస్ చాందాజిల్లాలో చేరిన శిరివంచ (Sironcha) మాల్గుజారీ ఎస్టేటు తాలూకు 54 గ్రామములలోగల తునికిఆకు కంట్రాక్టు (గుత్త) కు దివి 20-2 1933 సం॥ రం॥ తేదీని నైజామ్ఇలాకా మంచిరాల (Mancherial) రైల్వేస్టేషనుకు స్వల్పదూరములోనున్న నస్పూరు గ్రామములో సదరు ఎస్టేటుజమీన్దారువారికి వాళంబంగాళాలో వేలంవేయించబడును. వేలం పాటషరతులు పాటకాలమందు తెలియబడును. ఆఖరు పాటఖత మైనవెంటనే పాటమొత్తంలో సగం చెల్లించవలెను గనుక కావలసినవారు వేలంపాటకాలమందు హాజరై పాడుకోవచ్చును.

Sironcha Date Jany 1933	C Seetarama Naidu Agent & Naib Sironcha Estate

శ్రీశైల శివరాత్రి

యాత్రికుల సౌకర్యములు

కోయిల   ౩

ప్రధాన ... ... ఘ్యా... రా ... య్యగారు యీ ప్రకటనను పంపినారు.—

శివరాత్రి యాత్రికు వచ్చుజనుల సౌఖ్యము కొరకును క్షేమము కొరకును దిక్రింది యేర్పాట్లు అమర్చబడును కర్నూలు జిల్లా పోలీసు అఫీసరుగారును వారి నౌకరులును యీ యేర్పాటుల నన్నింటిని దగ్గరయుండి చేయించెదరు

ససలా జన సమ్మర్దమును తగ్గించి దేవాలయ ప్రాకారము లోపల అసహ్యమైన మట్టికిని చేరనీయకుండుటకై దేవాలయమునకు వెలుపల అనేకములగు పందిళ్లు వేయబడును. దేవాలయ ప్రాకారమునకు పశ్చిమ భాగమందును అందాలయమునకు దక్షిణ భాగమునను ఉద్యోగులకును గొప్ప యాత్రికులకును వసతులు యేర్పాటుచేయబడును. హాటకేశ్వర శిఖరేశ్వరముల వద్ద భూమిని ఆదినిగడ్డి యేమియు లేకుండ శుభ్రము చేసెదరు

ఉపయోగించు నీరు. దేవాలయములో ఒక ప్రత్యేక యంత్రము నుంచి దేవాలయములోపలను ... పలను తూర్పు వినియోగించుటకు ... ఒక మోటారు ... పని ... వినియోగించుటకు ... నీళ్లు ... గ్రహించవచ్చును ... బయటనుండు ... జల ... యుండును ... పరిశుభ్రముగా ... కొట్టము ద్వారా గ్రహింపవచ్చును ... నీళ్లు ... మోటారు ... వైద్యము ... గొట్టములు ... వద్ద ఒకటియు ఉండగలవు

వైద్యము. లాలూకా బోర్డువారు ఒక ఔషధాలయమును యేర్పరతురు

పారిశుధ్యము. దేవళమునకు వెలుపలను, విడుదులకు సమీపమునను పాకీదొడ్లు తడికెలతో నిర్మింపబడును. ఆరోగ్య శాఖాధికారులు యాత్రలలో బడి పారిశుద్ధ్యము చేయు నౌకర్లు పని చేసెదరు.

—

ఆంగ్లో పర్షియను చమురు కంపెనీ వ్యవహారము

పర్షియా ప్రభుత్వమువారికిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికిని రాజకుదురుట

జనవరి ౨౭ వ తేదినాడు జా... సమితి వారు ఆంగ్లో పర్షియను ఆయిలు కంపెనీకిని పర్షియా ప్రభుత్వమువారికిని యేర్పడిన తగాదాను విచారించిరి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తరపున సైమను గారు వాదించిరి పర్షియా ప్రభుత్వమువారికి కంపెనీవారి వలన ప్రతి సంవత్సరము రావలసిన ౨౦౦౦ టోనులు బహు సంవత్సరముల నుండి ముట్టలేదనియు ౧౯౧౧ లో స్వకీయ పరిష్కార మేర్పడినపుడు కంపెనీ ... రాయల్టీ క్రింద కట్టిన ౨౦౦౦ పౌనుల ముట్టలేదనియు పర్షియా ప్రభుత్వము వారు వాదించినవాదములో సత్యము లేదని సైమనుగారనిరి

పర్షియా ప్రభుత్వము తరఫున న్యాయవాదులగు దేవారుగారు ఉత్తరమొసగిరి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును పర్షియా ప్రభుత్వమునకును సెటిల్మెంటు లేదనియు ఒకవేళ న్యాయము జరుగలేదని కంపెనీవారు తలచినచో పర్షియా దేశపు న్యాయస్థానములలో వ్యవహారము జరిపిన బాగుండెడిదనియు యీ వ్యవహారములో బ్రిటిషువారు జోక్యము కలిగించుకొనుట తగదనియు దేవారుగారు వాదించిరి తుదకు బెన్నెసుగారి సూచన ననుసరించి ... వాయిదా వేయబడెను తర్వాత జాతిసమితి ... పర్షియా సంధికర్తయగు బెన్నెసుదొరగారు కలహించుచున్న యుభయపక్షముల వారికిని ఒప్పుదలవంటిది యొక సమాధాన మార్గమును నిర్మింపగలిగెను తత్ఫలితముగా తాత్కాలికమైన సమాధానము కుదిరినది దీనిప్రకారము పర్షియా ప్రభుత్వము వారు రద్దుచేసిన సౌకర్యములు గట్టి సమాధానము కుదురునంతవరకు పునరుద్ధరింపబడును ఆ సౌకర్యములను సాధించుటకే ఉభయ పక్షములవారికి రాజీ ప్రయత్నములు జరుగును ఈ ప్రయత్నములు విఫలములైనచో వ్యవహారము మే నెలలో కౌన్సిలు సభ విచారణకువచ్చును రాజీలను జరుపుటకై పర్షియా ప్రతినిధియు సర్ జాన్ కేడ్మెనుగారును స్వారిసులో మొదట కూడినను గట్టి సమాధాన ప్రయత్నము తరువాత పర్షియా రాజనగరమగు టెహరానులోనే జరుగునని తెలియుచున్నది

—

కాంగ్రెసువారి ఉద్యమము

శిక్షితుల లెక్కలు

ప్రభుత్వమువారు నానారాష్ట్రముల యందలి కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహుల సంఖ్యను ప్రచురించినారు ... సెప్టెంబరు చివరకు ౨౯౯ కాంగ్రెసు ఖైదీలు, ... ౨౯౭ మంది హిందువులు, అస్సాములో ... సత్యాగ్రహులలో ౪౯౯ మంది హిందువులు, ౨౧ మంది మహమ్మదీయులు ఇవి సెప్టెంబరు జైళ్లలోని లెక్కలు. బెంగాలులో అక్టోబరు ... ౨౫౬ మంది ఖైదీలు. వారిలో 33 మంది మహమ్మదీయులు, తక్కినవారు హిందువులు బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రములో పాట్నా కటకము ... జైళ్లలో నూటికి ౯౯ పాళ్ళు హిందువులు అందు నూటికి ... పాళ్లు ... మధ్య రాష్ట్రములలో ౨౯౨౦ సత్యాగ్రహులలో ౨౪ గురు తక్కతక్కిన వారెల్లరు హిందువులు కూర్గులో సత్యాగ్రహులు అందరు హిందువులే అయినను ఒకసంగతి, వారికి ఒకరికిగాని శిక్షలుపడలేదు. ఢిల్లీరాష్ట్రములో సత్యాగ్రహులయందు నూటికి ౯౧ వాళ్లు హిందువులు. మదరాసు రాష్ట్రమున రాజమహేంద్రవరము, తిరుచనాపల్లి కన్ననూరు జైళ్లలోని ౯౦౪ మంది సత్యాగ్రహులలో ౯౯౨ మంది హిందువులు ౬ గురు మహమ్మదీయులు ౬ గురు క్రైస్తవులు పంజాబులో ముల్తాను సెంట్రలు జైలులో నూటికి ౪౯ మంది హిందువులు సిక్కులును ౧౦పాళ్ళు మహమ్మదీయులు ప్రాంతసెంట్రలు జైలులో ౯౪ పాళ్లు హిందువులు ౬ పాళ్ళు తక్కినవారు, సంయుక్త రాష్ట్రములలో లక్నో క్యాంపు జైలులో ౧౦౦౦ కి ౯౯౨ మంది, లక్నో జిల్లా జైలులో ౧౦౦౦ కి ౪౯౭ మంది ఫైజాబాదు జిల్లా జైలులో ౧౦౦౦ కి ౯౬౪ మంది, బారిల్లా జైలులో నూటికి నూరుమంది హిందువులుగనున్నారు.

—

ఐర్లాండు డివెలరాగారి జయము

ఈమధ్య ... డివెలరాగారు ఐర్లండులో శాసనసభయందు ... రద్దుచేసినందున ఎన్నికలకు ... తెగబడెను ... తీవ్రముగా జరిగెను ... డివెలరాగారి పక్షమువారు ప్రథమ ... ... చుండిరి ... డివెలరాగారు కొంత ... గాంచిరి ... వారి సహాయమును ... ... డివెలరాగారు ... ఐర్లండు శాసనసభయందు ... డివెలరాగారు రాజభక్తి ప్రమాణము ... ప్రవేశపెట్టెదరు. బ్రిటిషువారితో రాజీ ప్రయత్నములకు అవకాశములు ... పూర్తిగా విడువబడలేదు తేటపడు సంతృప్తికై బ్రిటిషువారితో వ్యాపారము సాగించుటకు రాజీ ప్రయత్నములు జరుప వలసి యుండును

గోలకొండ పత్రిక
ఆంగీరస నామ సం॥ మాఘ శు॥ ౯
శనివారము

వార్తాపత్రికలు, శాసనసభలు

ఇప్పుడు ప్రతిచోటికి రాజ్యమందున్న శాసన సభలయందు జరుగు కార్యక్రమములను యెప్పటి దప్పుడే ప్రజలకు తెలియజేయుటకు వీలగు నట్లు వార్తాపత్రికల ప్రతినిధులకు శాసనసభల లోనికి ప్రవేశ మొసగబడుచున్నది. ఈపద్ధతివలన కలుగు లాభము లనేకము గలవు. తమరాష్ట్రమందు శాసనము లెట్టివో, ప్రజలు వినియొనర్చుట గుఖ్యము. సర్కారువారు శాసనములను చేసి నతరువాత ప్రకటించిన పుడు ప్రజలు తెలిసి నను గూడదాయని యడుగవచ్చును. సామాన్యప్రజ లందరికిని శాసనములు సులభముగా అర్థముకా వు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు సర్కారువారు ప్రకటించిన మాత్రమున శాసనముల రహస్యములు ప్రజలందరికి బోధపడవు. శాసనము ను నిర్మించుటకు పూర్వము శాసనసభలం దు జరుగు వాదప్రతివాదములను పత్రికలలో చూచి నతర్వాత శాసనముయొక్క నిజమైన యర్థము ప్రజలందరిమనస్సులలో నాటుకొనును. ఆ దువల్ల శాసనమిదికదా యని తెలిసికొనుటవల్ల ప్రజలును, ప్రజలకు శాసనము చక్కగా తెలిసియుండుటవ ల్ల అధికారులును శాసనవిరుద్ధముగా ప్రవర్తించు టకు అవకాశములు తగ్గును.

కొన్ని విషయములలో శాసనములను చేయు టకుముందుగా ప్రజలయభిప్రాయమును తెలిసికొన వలసియుండుననుమాట కొంతవరకు నిజమైయున్నదని యెవరును ఒప్పుకొందురు. కొందరికి ఒకశాసనము లాభకరమేమై నను మరికొందరికి అనుకూలము గావచ్చును. ఇట్టివిషయములలో శాసనములు పూర్తిగావిధిం చినతరువాత బాధపడిన చిక్కులు నర్థమెంపవల సివచ్చినపుడు ప్రజలలో అశాంతి వృద్ధియగును. అటువంటి శాసనమొకటి నిర్మింపబడబోవుచు న్నది అని ప్రజలకు ముందుగా తెలిసినచో దాని వలన తమకుకలుగు యిబ్బందులను వారు ముం దుగా ప్రభుత్వమునకు మనవిచేసికొని యటువంటి శాసనమువల్ల తమకెట్టి నష్టములేకుండునట్లు మొద టనే ప్రయత్నింపగల్గుదురు. ఇందువల్ల శాసనధి క్కారము చేయువలసిన యవసరముండదు. శాస నములన్నియు లక్ష్యముననే గదా. కావున ఒక శాసనమువలన కలుగు లాభనష్టములన్నియు తెలి

సర్కారువారును ప్రజలును కూడ తెలిసికొనవలసి యున్నది. ప్రజాభిప్రాయములకు తావున్నట్టి వా ర్తాపత్రికలు యీ యుద్దేశ్యమును నెరవేర్చునట్లు మరియేయితరమార్గములును నెరవేర్చజాలవు.

మనహైదరాబాదులో శాసనసభ యెప్పుడె ప్పుడు సమావేశమగునో యేమేమి కార్యక్రమ ములను జరుపునో అంతయు చిదంబర రహస్య ముగ నున్నది. పూర్వకాలమందు యిట్టి రహస్య పద్ధతులు ప్రశంసింపబడియుండిన నుండవచ్చును. గాని నవీనయుగమందు రహస్యపద్ధతి అసమ్మతికి పాత్రమగుచున్నది. అసమ్మతిమాట యెట్లున్న నుండునగాక, రహస్యపద్ధతివలన లేనిపోనిపుకారు లు వ్యాపించుటయు కలవరము కలిగించుటయు సంభవించును. మన హైదరాబాదు శాసనసభ యొక్క సమావేశమునకు యింకనైనను మహా మహనీయులైన నిజాం ప్రభుత్వమువారు పత్రికాప్ర తినిధులను రానియ్యవలయునన్నది. అవశ్యములను ప్రతిఘటించుటకైనను మా ప్రభుత్వమువారు ఔత్యమును అందరికిని జూపవలసియున్నది.

ఈ విషయమై మాసమకాలికులు మాకంటె ముందుగనే ప్రభుత్వమువారు శాసనసభా సమా వేశమునకు తమప్రతినిధులను రానియ్యవలసినది గా కోరియున్నారు. ఈసందర్భమున నింకయు తెలయ్యాలు కలుగుచున్నందులకు హైదరాబాదు బులెటెనుపత్రిక చింతించుచున్నది. అయినను శాసనసభా సమావేశములకు పత్రికాప్రతినిధుల ను రానిచ్చువిషయము అధికారులచే నిర్ణయిం పబడుచున్నదనియు, యీ సంగతిప్పుడు మొద టివిచారణయంతయు పూర్తియై శాసనసభాకా ర్యదర్శిగారికిని ప్రభుత్వ వార్తాలయముయొక్క డైరెక్టరుగారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు నడుచు చున్నవనియు ఎరుగుదున్నాము. ఈ సంప్రదింపుల ఫలితముగా త్వరలో పత్రికల ప్రతినిధులకు శా సనసభా సమావేశమందు ప్రవేశము లభింపగలదని నమ్ముచున్నాము. ఈసారి సమావేశమందు ప్రజలసాం ఘికజీవనముపకు సంబంధించిన విషయము లెన్ని యో శాసనములు గావింపబడనున్నవి. వానిని గురించిన వాదప్రతివాదములు ప్రజలు యెప్ప టికప్పుడు తెలియుటమంచిది. కావున మాయొ క్కయు మా సమకాలికులయొక్కయు కోర్కె లను ప్రభుత్వమువారు త్వరలో దిద్దుదురుగాక యని వేడుచున్నాము.

బరోడా సంస్థానము సాంఘిక శాసనములు

జనవరి ౩౦వ తేదినాడు సమావేశమైన బ రోడా శాసనసభలో సాంఘిక సంస్కారములను ప్రవేశపెట్టు బిల్లులు రెన్ని ఆమోదింపబడినవి. అందులో ఒకటి శూద్రులను పక్కన హిందువుల తో సమానప్రతిపత్తి కలుగజేయుట కుద్దేశింపబడి నది. ఇంతవరకును శూద్రులలో న్యాయవిరుద్ధ

[illegible] సగోత్రులకు [illegible] ఆపాక [illegible] కాళీవృతికి దోషే [illegible] బలయిత శాసనము హిందువులలో సగోత్రులకు వివాహములుకూడదను నిర్బంధమును తొలగిం చుచున్నది. ఈ శాసనమును దేవిదాసుగారు ప్రతికూలించి దానికొకసవరణను తేగా లీగలు రిమెంబ్రెన్సరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ధర్మశాస్త్ర ము నిజమైన మూలసిద్ధాంతములకు విరుద్ధము గా నంతవరకు నవీనపరిస్థితుల కనుకూలముగు ట్లు నిర్బంధములను వలతొలగింపకూడదో కార ణములేదన్నదని చెప్పిరి. అన్నిటికన్నను ముఖ్య మైన శాసనము ౧౮ యేండ్లవయస్సుకు లోపలి కన్యకలను ౪౫ యేండ్లవయస్సుకు పైబడినపురుష నకును వివాహముజరుపుట నేరమని విధించుచున్న ది. రేపో మరునాడో కాటికి సిద్ధముగానుండువా రు తమ ధనలోభముచే తమ పుత్రికలను ముసలివానికి గట్టి అన్యాయము చేయు నీకాలమందు యీశా సనమునకెంతేని యవసరము గలదు. ఇటువంటిశా సనముల నామోదించిన శాసనసభవారు ప్రశం సీయముగ వర్తించిరి.

బరోడా సంస్థానప్రువారిట్లు సాంఘికముగా ముందడుగువైచుచుండ, యీరాష్ట్రమందు దీ ప్రతికూలము జరుగుచున్నది- శర్వార్ధి రావ తే నాడు మద్రాసు శాసనసభా సమావేశములో వితంతూద్వాహశాసనము అనాధ శిశుసంరక్షణ చ ట్టము మొన్నగు గొప్పసాంఘిక శాసనములు చ ర్చకు రాబోవుచున్నవి. సనాతనులప్పుడే వితంతూ ద్వాహ చట్టమును ప్రతిఘటించుటకుగాను మహా రాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహాదరుగారిని అ తమపక్షమునుండి ముగ్గురిని క్రొత్తగా శాసనస భా సభ్యుల గావించుకొనినారు. ఈముగ్గురివో ట్లను వితంతూద్వాహ శాసన ప్రతికూలుర వోట్లతో జేర్చి శాసనము నోడింపజేయుటకే యెత్తువేయబ డినదని యూహింపవలసియున్నది. దీనివిషయ మై గత సంపాదకీయమందు చర్చించియే యు న్నాము.

ఇప్పుడు మేము చెప్పబోవునదేమనగా, సనా తనులు సంఘసంస్కారమన్న బెదరుకొనుట యు క్తముగాదు. కాలపరిస్థితుల మార్పునుబట్టి ఒ కపరిస్థితులకనుకూలించిన ధర్మములు మరియొక పరిస్థితులలో అనుకూలింపవు. ఇదియేకదా, సనా తనులొప్పుకొను "కృతేతు మానవాధర్మా కలౌ పారాశరస్మృతః" అను శ్లోకమునకర్థము. మనపూర్వులు దేశకాలానుసారముగా ధర్మము లను విధించిరి. ఇప్పటి సనాతనులు దేశకాలము లను సరకుజేయకున్నారు. వీరు నేటి గాకపోయిన ను రేపైనను దేశకాలములకు లొంగకతప్పదు. బరోడా సంస్థానమునుజూచియైనను మనసంస్థా నముందలి సనాతనులు తమపట్టును వదలుకొని సం ఘదోషముల నిర్మూలించుటకు తోడ్పడి శాస నముల నామోదించి సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడుదు రుగాక!

పల్లెటూరి ప్రజల నివేదనము

పెద్దగుండవెల్లి

దేవాలయము

[illegible]

ఆరోగ్యము.

[illegible]

పాఠశాల

[illegible]

వైద్యుల

[illegible]

[illegible] చెప్పుచున్నాను

ఇట్లు

"ము ర డి"

ఆంధ్రచారిత్ర పరిశోధకమండలి

ఓరుగల్లు

(శ్రీ లక్ష్మణరావు గారు)

[illegible]

స్త్రీపునర్వివాహము

వైరా ప్రాజెక్టు [illegible]

[illegible]

... ట నరసింహారావుగారు,

[illegible]

సివిజన్ ఆఫీసర్‌గారి చాతుర్యము

పట్వారి గుట్టు బయటపడుట

(మా విలేఖరి)

[illegible]

శ్రీ సీతారామాంజనేయ హిందూవర్తక గ్రంథాలయ

వార్షికోత్సవము

(ఒకవిలేఖరి)

[illegible]

కార్యక్రమ వివరము

[illegible]

[illegible] ధర్మాంగములు యీ గ్రంథాలయమునకు [illegible]

[illegible]

దంతవైద్యుడు.

[illegible]

[illegible]

విశేషావ్యవస్థలలో

సద్గుణ విశేషార్థమై [illegible] ప్రస్తుతము [illegible] గ్రంథాలయమునకు [illegible] గ్రంథములను [illegible]

[illegible]

ఇంకను [illegible] గ్రంథాలయమునకు [illegible] చెల్లించినారు. [illegible]

[illegible]

ఇన్ఫ్లూయెన్జా ఫీవరు

[illegible]

[illegible] ప్రసిద్ధ వైద్యులైన [illegible] వారు మందులను ఉచితముగా [illegible] తులకు ఇచ్చుచున్నారు.

చీనా జపానుల పోరాటము

నానాజాతిసమితివారి యాలస్యము

ఎన్నిమారో కాలమునుండి నానాజాతిసమితివారు చీనా జపానుల వివాదమును అంతమొందింపవలయునని యత్నించుచున్నారు. కాని వారిప్రయత్నములు ఫలమునందక పోవుచున్నవి. మంచూరియా ప్రదేశమందు తప్పుగా ప్రవేశించి [illegible] జపానువారా ప్రదేశమును [illegible] చేయుచున్నారని [illegible] నానాజాతిసమితివారు [illegible] చైనాలోనే [illegible] చీనావారు [illegible] జపానువారు [illegible] ముచు [illegible]

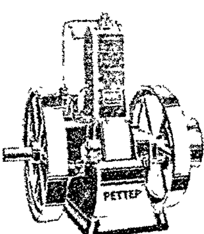
[illegible] నానాజాతిసమితి [illegible] చిన్న రాజ్య [illegible] పెద్దరాజ్యములకు వశులైరి. మొత్తము వయస్సుటచే జపానుయుద్ధములకు యుంగినవారికి అంతముగా బడకున్నది.

డిశంబరు మాసమందు నానాజాతిసమితివారు చీనాజపానువారి కలహమును పరిష్కరించుటకు ౧౫ మంది నానాదేశ సభ్యులుగల ఒక సంఘమును యేర్పాటుచేసిరి. ఈ ౧౫ మందియు ౯ మందిగల మరియొక చిన్న కమిటీ నేర్పాటుచేసిరి. ఈ నాలుగింటిలో అమెరికా వారు రష్యావారును [illegible] ఆహ్వానించిరి. [illegible] జాతిసమితి [illegible] జపానువారు [illegible] ప్రపంచ [illegible] కాని జపానువారు [illegible]

[illegible]

[illegible] జపానుపట్టణముపై జపానుప్రభుత్వ [illegible] యములు చీనావారు బాంబులు పెట్టిరను నెపముతో జపానువారు యుద్ధమునకు కాలుదువ్విరి. నాటనుండి మంచూరియాయందు నడిపినట్లే [illegible] యుద్ధము చేయుచున్నారు. చీనావారు విశేషముగా జపానువారి మరణమునకు [illegible] జపానువారు [illegible] చీనావారి ప్రదేశములను [illegible] చీనావారు [illegible] రష్యావారి [illegible]

[illegible]

రిజిస్టర్డు నం ౯౫

RegNo M 2185

STAMP

Printed and published by G. Rama Krishna Reddy at the Golkonda power Press, Hyderabad Editor K. Balakrishna Reddy